

СУЕВЕРИЯ СРЕД ДНЕШНИТЕ ХРИСТИЯНИ

ВЪВЕДЕНИЕ

Има два пътя – един на живота и един на смъртта, но между двата пътя има голяма разлика

(Из „Учение за дванадесетте апостоли“) (Бележка под текста: Учение на... С., 1941, с. 25.)

рион

Голяма част от днешните християни дотолкова са свикнали със суеверията, че няма сила, която да ги разубеди да се откажат от тях. Често това са хора, които считат себе си за църковни авторитети и дават най-различни съвети как да се постъпи в една или друга ситуация, коментират „тънки“ детайли от църковния обред и дори внасят в него собствени „корекции“ и допълнения, на които започват да приписват толкова голяма важност, сякаш те действително са нещо свещено.

Например може да видите как се плисва вода пред човек, тръгващ за някъде, как се кове керемидата с пирон в дюшемето под ковчегата на покойник, как се докосва свещеник „за късмет“, как се връзват мартеници по дърветата и т.н. и когато ги попитаме, откъде са научили всички тези странни „правила“, обикновено казват: „Ами тъй сме чули“, или: „Тук такава е традицията“.

Суеверните хора не разсъждават какво правят и защо го правят. Те възприемат църковните тайнства и обреди като някакви непонятни магически действия и от своя страна прибавят допълнителни (както мислят) елементи, „за да не се случи еди какво си“. Голяма заблуда! Но мнозина, особено по-възрастните, така са свикнали с нея, че се страхуват да не би нещо да им се случи, ако я оставят. Практиката показва, че хора с подобно повърхностно мислене много

трудно приемат здравата вяра и отхвърлят суеверието.

Не така обаче стои въпросът с търсещите хора (обикновено по-младите), които проявяват интерес към автентичното църковно учение и виждат безмислието на „бабешките басни“ (1 Тим. 4:7).

Тук ние нямаме за цел да изложим и анализираме всички възможни суеверия сред християните (което е не само доста трудно, а и едва ли е необходимо), но по-скоро бихме желали да подпомогнем благочестивия читател в неговата способност той самият да разграничава разнообразните и опасни суеверия от Божествената и непроменима вяра, *веднъж завинаги предадена на светиите* (Иуд. 1:3).

Какво значи „суеверие“

Думата „суеверие“ произлиза от старобългарски, а коренът „сue“ означава „празно, напусто безмислено, безполезно“ (оттук: „всue“ – „напразно“, „суeta“ – „празна, безмислена работа“). Следователно „суеверие“ значи „празноверие“, т.е. празна, безмислена, безполезна вяра. Сръбският Златоуст, св. Николай Велимирович (†1956) казва, че суеверието означава подчиненост на човека спрямо твари и предмети от по-низш порядък, поради което то може да бъде наречено „вяра в мрака“.

Суеверието е особено състояние на човешкото възприемане на някои събития, което не зависи нито от нивото на интелекта, нито от светското образование. Често пъти големи учени се явяват суеверни хора. Като например съвременен руски професор, доктор на физическите науки, който никога не се ръкува през прага на вратата, понеже това било „лош знак“.

Понякога суеверията се обясняват с народните традиции. Но трябва да се каже, че не всички народни традиции са достойни и трябва задължително да се следват. Свещеното Писание и историята ни дават достатъчно добри примери как понякога е постъпвал „народът“ и колко изменчиво е масовото съзнание. Докато на планината Синай Бог е давал Своите заповеди на пророк Моисей, еврейският народ се е кланял на златния телец. Къде в този момент е била „народната вяра“, с Бога или при идолите? Или пък когато 1500 години по-късно „народът“ радостно поздравява Христос с викове „Осанна“, а само след няколко дни пак същият този „народ“ неистово крещи „Разпни, разпни Го!“ (Иоан 19:6). Къде и как точно се е проявила „народната мъдрост“? подобни примери има много и, за съжаление, не само в миналото.

Хората днес обичат да се изтъкват като „вярващи“, понеже сега е модерно и дори престижно в очите на обществото. Най-малко, приема се като добродетел, като душевно благородство. „Аз – казва – съм вярващ човек“. Или: „Той е много вярващ“.

Да, но как точно вярваш? Защото на този свят – вери много. Един вярва тъй, друг – иначе. Един вярва в Бога, друг – в силата на природата, трети – в себе си, четвърти – в науката, пети – в някаква безлична незнайна сила, шести – в извънземните. Всички тези вери на тези „вярващи“ хора добродетел ли са?

Отговорът е – не! От цялото многообразие вярвания, една единствена вяра е добродетел: **правилната вяра в единия истински Бог.**

Автори: ѝеромонах Висарион (Зографски) и ѝеромонах Йоан (Филипов)

Този текст се публикува по благословението на ѝеромонах Висарион (Зографски)